

Elevmægling

Er du blevet uvenner og sur så er det mægling der dur.

Elever kan mere end man tror. De kan lære at mægle i andre elevers konflikter. Drop hvem der er den skyldige – i en konflikt har mindst to et medansvar.

De fleste elever er på vej til time i klassen, men to elever fra 5. klasse går den modsatte vej – til elevmæglingsrummet hvor de skal mægle i en konflikt mellem to elever fra 3. klasse.

De to lidt betuttede piger fra tredje bliver budt velkommen og bekræfter at de er kommet frivilligt efter eget ønske.

De to elevmæglere forklarer at de har tavshedspligt og derfor vil intet af det de to piger fortæller forlade rummet. Inden selve mæglingen går i gang lover pigerne at overholde de fire regler for elevmægling: At lytte til hinanden. At tale pænt. At tale sandt. At tale en ad gangen.

Ingen sandhed – fælles konflikt

Efter denne introduktion begynder de to elevmæglere at spørge ind til de to pigers konflikt. Pigerne får hver især tid og mulighed for at fortælle deres version af konflikten – hvad der skete, hvordan de oplevede konflikten, hvilke følelser de havde under og efter konflikten og om de har nogle forslag til løsning af konflikten.

Det er et vigtigt princip i elevmægling at ingen af parterne har patent på sandheden – der findes ingen objektiv sand opfattelse af det der er sket eller én rigtig løsning, heller ikke lærerens.

De der har en konflikt er parter i en fælles konflikt, og i mæglingen fokuseres der derfor først og fremmest på den proces at bringe parterne i dialog med hinanden. Det handler om at finde løsninger som parterne kan blive enige om – ikke om finde frem til hvem der har skylden. Ud fra den forståelse styrer de to elevmæglere samtalen og giver de to piger mulighed for at komme i dialog med hinanden.

Medindflydelse gi'r ansvarlighed

Elevmægling har i 4 år været en del af hverdagen på Sjællandsgades Skole. Da besluttede lærerne og ledelsen på skolen at der i de efterfølgende skoleår skulle være fokus på konflikter og håndteringen af dem.

Ikke fordi der er flere konflikter her end på andre skoler, men fordi man gerne vil give eleverne et medansvar for at løse konflikter, for at have en rar omgangstone og en god stemning på skolen. Alle elever skal kunne trives og lide at være i skolen.

Ud fra en forståelse af at børn selv kan en masse ting og at ansvarlighed udspringer af medindflydelse, af at blive inddraget og af at blive taget alvorligt har man på skolen sat denne udvikling i gang, der betyder at eleverne lærer at de selv er vigtige aktører i løsningen af egne konflikter.

I forbindelse med elevmægling har en af de store udfordringer for såvel lærere som elever været at man ikke nødvendigvis skal finde frem til hvem der har skylden. Man har været vant til at læreren trådte til og løste en konflikt ved at afgøre hvem der havde hovedansvaret og hvem der i givet fald skulle sige undskyld til hvem.

I årevis har dét været en fastgroet antagelse – konflikter var uheldige og noget som læreren skulle løse hurtigst muligt så man kunne gå videre med den faglige indlæring. Her ligger en stor udfordring for skolen idet man er ved at ændre syn på konflikter, fra blot at opfatte dem som ulidelige og tidskrævende problemer til at se dem som muligheder for at udvikle sig og lære.

En stor overvindelse

Det er altså en hel kultur der skal ændres i forhold til opfattelsen og håndteringen af konflikter og herunder lærernes og elevernes roller og opgaver i konflikter.

Lærerne må indimellem træde et skridt tilbage og lade eleverne selv prøve. Det kan være svært når man har været vant til rollen som overdommer. Men det betyder ikke at lærerne overhovedet ikke blander sig i konflikter og skænderier.

Nu som før går læreren ind og er med til at stoppe en voldsom konflikt, men det nye er så at læreren i stedet for at afsige dom, tilbyder parterne at de kan komme til elevmægling med konflikten. Læreren snakker med de stridende parter om hvad der kan komme ud af en sådan elevmægling.

Hvis parterne accepterer at gå til mægling er man allerede kommet langt i forhold til at få løst konflikten på en konstruktiv måde. Det kan være en stor overvindelse og kræver mod af to stridende parter at acceptere at tale med modparten. I den forbindelse er det også lærerens opgave at tage stilling til om konflikten eventuelt er for voldsom eller alvorlig til elev-mægling.

For eleverne gælder det at de lærer at tage ansvar for at få løst egne konflikter, at de som parter i en konflikt bliver taget alvorligt som dem der i virkeligheden bedst ved hvad der skal til for at få løst konflikten. De lærer at fastholde den samtale der er nødvendig for at løse problemer og uoverensstemmelser.